

ARADI KÖZLÖNY

Ár. 53. No. 109.
1938. május 18., szerda.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Redacția și Administrația:
Arad. Bulev. Reg. Ferdinand No. 4.

A prefektus szava

A kisebbségi polgárt, aki kedden reggel Aradmegye prefektusának nyilatkozatát olvasta, minden bizomnyal az az érzés fogta el, mint azt, aki ritka értékre talál és tudatában van annak, hogy a talált tárgynak jelentőségét nemcsak önmagában vett értéke, hanem ritkasága is adja meg. Valahogy úgy vagyunk, valahogy úgy szoktunk hozzá az elmúlt esztendőkhöz, hogy egyre ritkább az, ami természetes s amikor emberi jogok elismeréséről, hivatott és felelős helyről való hangoztatásáról hallunk, az első pillanatban szinte nem is hiszünk a fülünknek. Érthető tehát, ha ilyen körülmények között annál nagyobb örömmel, fellelékezéssel, bizakodással töltönek el azok a szavak, amelyeket Aradmegye prefektusa hétfőn este a nagy nyilvánosságához szólva, a megértő ember világos szellemével és katonás határozottsággal a kisebbségi sajtó képviselői előtt elmondott.

Az, hogy az elmúlt évek során felmerültek kisebbségi sérelmek és ezeknek orvoslását ismételtén is kérték, köztudomású. A helyzet azonban mindenkor az volt, hogy a sérelmekre a figyelmet az elsősorban érdekelték, a kisebbségek hívták fel, a visszhang, amely azokra támadt inkább csak kisebbségi sajtó-visszhang volt és ritkán hangozott el a felsorolt panaszokra néhány szavas, megnyugtató válasz.

Ezért történhetett meg, hogy sokszor a kisebbségi polgár már-már letargiába esett, ha sérelme volt, elhallgatta, ha valamely közhivatalban kérvényének elintézése késett, ezt szinte természetesnek vette és bele kellett nyugodnia abba is, ha valamely köztisztviselő nem éppen a kelő udvariassággal hallgatta meg és kezelte a panaszokat.

Ami Aradmegye prefektusa nyilatkozatának különös jelentőséget kölcsönöz, abban keresendő, hogy a kezdeményezés ezuttal nem azok részéről indult el, akiket a sérelem ért. A prefektus arról értesült, hogy az egyik közhivatalban nem intézték el a törvényes előírásoknak megfelelően egy kisebbségi polgárnak az ügyét. Nem várta meg, míg esetleg küldött-ségiárrással hívták fel figyelmét a sérelemre, hanem minden közbenjárást megelőzően maga igyekezett a nagy nyilvánossággal tudatni, hogy ezt és az ehhez hasonló bánásmódot nem tartja helyesnek, mindenekelőtt azért, mert az nem törvényes.

A prefektus nyilatkozatában azt hangoztatta, hogy a törvény előtt mindenki egyenlő és a törvény mindenkivel szemben egyenlő. Akkor, amikor ezek a szavak a megye felelős vezetőjének ajkáról hangoznak el, fokozott súlyt kaptak. Addig, amíg ez az elv csak kívánságként szerepel, igaz lehet ugyan, hatóereje azonban nincs. A kisebbségi lakosság valóban nem kíván mást, mint ennek az elvnek ténylegesen a gyakorlatba való átvitelét.

Azok a szavak, amelyeket a prefektus mondott, egyszerű igazságok. Egyszerű igazság az is, hogy az, aki az állam nyelvét nem ismeri, anyanyelvén is eljuttathassa panaszát a megye vezetőjéhez, aki — mint a nyilatkozatból kitűnik, nem a formát nézi, hanem a lényeget, vagyis azt, hogy az ő irányítására és felügyeletére bízott közigazgatás zavartalanul működjön, minden polgár joga biztosított és amiként a törvény nem ismer ebben az országban első és másodrendű állampolgárokat,

Petrescu-Comnen külügyminiszter:

Románia nem óhajt változtatni hagyományos külpolitikáján

Baráti viszonyt óhajtunk létesíteni az összes államokkal — Remélem, hogy a kisebbségek nem akadályul, hanem összekötő kapocs gyanánt szolgálnak országom és szomszédaink között

Öfelsége a király mentette meg az országot a végzetessé válható veszélytől

Genéből jelentik: Petrescu-Comnen külügyminiszter a Journal de Geneve tudósítója előtt nyilatkozott Románia külpolitikájáról:

— „Románia a nemzetközi politikának jobb és baloldali szélsőségei felől jövő befolyásain ment át s végül sok kísérlet után a király mentette meg az országot az esetleg végzetes kimenetelű veszélytől. Az operáció nem volt könnyű — mondotta a külügyminiszter — de Románia ma már az anyagi és erkölcsi megerősödés útján halad. Külpolitikáján terén a kormányváltás nem jelent irányváltást. Románia nem óhajt változtatni hagyományos külpolitikáján. Románia hű marad szövetségeseihez és barátaihoz. E kapcsolatok éle azonban senki ellen nem irányul és azok nem kizárólagosak, hanem ellenkezőleg, amint azt már előzően ünnepélyes nyilatkozataimmal is megerősítettem, baráti viszonyt óhajtunk létesíteni az összes államokkal és különösen közvetlen szomszédainkkal, Magyarországgal és Bulgáriával. Gyakran azt hiszik, hogy a kisebbségi problémák áthághatatlan akadályok az ilyen barátság létesítésénél. Öfelsége kormányának remélhetőleg sikerül olyan politikai légkört teremtenie, amelyben a kisebbségek nem akadályul, hanem összekötő kapocsul szolgálnak az én országom és szomszédaink között. Remélem, hogy e készségiünket, amely valódi programunk, szomszédaink meg fogják érteni és hogy a történelmi pillanatban Romániának jólállisan feléjük nyújtott jobbja nem hiába nyul ki és már legközelebb a baráti kéz kezekkel fog találkozni.

Petrescu-Comnen őszinte jóbarátságot kíván Magyarországgal is

Szintén genfi jelentés szerint Petrescu-Comnen külügyminiszter nyilatkozatot adott az Uj Nemzedék című budapesti lap munkatársának is. Kijelentette, hogy

szerezné, ha azok a baráti szavak, amelyeket külügyminisztersége óta hangoztat és amelyek a román kormánynak azt a határozott vágyát bizonyítják, hogy a helyzet enyhülését kívánja, Románia és Magyaror-

szág között nem maradnának eredmény nélküli üres szavak.

Szeretné, ha őszinte baráti viszony alakulna ki a két ország között és ha lehetővé válnék a béke érdekében való baráti együttműködés, amely a középeurópai helyzet javulását jelentené. Belgrádban és Prágában egy véleményen vannak vele a jószomszedságra vonatkozóan, ami egyébként a sinaiai értekezleten is kifejezésre jutott.

Helyreállt a diplomáciai kapcsolat Németország és a szovjet között

Remélhető, hogy a csehszlovák-kérdés elveszti jelentőségét

Parisból jelentik: Francia diplomáciai körökben igen nagy jelentőséget tulajdonítanak ama csendben, feltűnés nélkül bekövetkezett tényeknek, amelyekkel helyreállt a diplomáciai kapcsolat Németország és a Szovjet között. A két hatalom hosszabb idő óta feszült viszonyban volt egymással és nem tartott nagykövetet a másik állam fővárosában.

A német kormány legutóbb úgy intézke-

dett, hogy Schulenberg volt moszkvai nagykövet ismét foglalja el állomáshelyét, míg Szovjetország Merklov volt közigazgatási népbiztos nevezte ki berlini nagykövetté. Párisban messzemenő kombinációkat fűznek az eseményekhez és lehetségesnek tartják, hogy Németország és a Szovjet között új megállapodás jöhet létre, amely esetben a csehszlovák kérdés elvesztené Németország számára a döntő jelentőséget.

ne ismerjenek azok sem, akiknek az a hivatása, hogy ezeket a törvényeket végrehajtsák.

A megye prefektusának szeme előtt az lebegett, hogy panaszokra ne legyen ok a megye lakosságának körében és mivel ebben a megyében kisebbségek is laknak, nem lehet közömbös, hogy ezek soraiban se merüljenek fel panaszok.

Aradmegye első tisztviselője a nagy nyilvánosság előtt fejtette ki ezeket az igazságokat. A kívánatos az lenne, hogy minden egyes köztisztviselő átérze ezeknek a szavaknak a jelentőségét és akkor minden bizomnyal nem kerülne sor a prefektushoz intézendő panaszos levelekre, sem az állam nyelvén, sem pedig a kisebbségi nyelveken.

Kodifikálja Csehszlovákia az összes kisebbségi törvényeket és rendeleteket

A Henlein-probléma ma is a világ érdeklődésének előterében áll

Londonból jelentik: A világsajtó élénk érdeklődéssel találgatja, milyen további lépések várhatók Henlein londoni megbeszélései után a csehszlovák kisebbségek ügyében. Londonban úgy tudják, hogy a hét végén komoly és jelentős tárgyalások kezdődnek meg a prágai kormány és Henlein pártjának vezetői között. Hír szerint Ossucki párisi csehszlovák követ a legutóbbi napokban ismertette a francia külügyminiszteriumban a prágai kormány tervezetét. Ugy tudják, hogy az új nemzetiségi törvény 10 pontból fog állni.

Az egyik legjelentősebb rendelkezés az összes létező kisebbségi törvények és rendeletek kodifikálása, a teljes közoktatásügyi és kulturális önkormányzat, a nyelvi nehézségek megoldása, a kisebbségek arányos képviselőségének kapnak a közigazgatásban, a társadalmi és gazdasági intézményekre vonatkozó törvények módosítása a nemzetiségek javára.

A Daily Express jelentése szerint a szudéta-németek egyik képviselője kijelentette:

abban az esetben, ha a prágai kormány javaslata csupán csak fentiekből áll, úgy a tárgyalások nem lesznek eredményesek. A Daily Telegraph értesülése szerint Henlein követelése közül három a legfontosabb: A csehszlovákiai németlakta területek teljes önkormányzata. A csehszlovák-szovjet szerződés felmondása. A nemzeti-szocialista tanok terjesztésének teljes szabadsága.

A Reuter-ügynökség csehszlovák körökből úgy értesül, hogy a prágai kormány tárgyalások indítására kérte fel Henleint. A tárgyalásokat valószínűleg a legközelebbi idő alatt megindítják. Ugy tudják, hogy bár Henlein ellenzi a csehszlovák-szovjet szerződést, nem fogja a tárgyalások sikerét e szerződés felmondásától függővé tenni. A helyzetet kényesnek tartják, de nem reménytelennek, miután az erőszak használata olyan bonyodalmakhoz vezetne, melyeknek hatását előre nem is lehet tudni. Csehszlovák részről a tárgyalásokat Benes elnök vezeti.

Ötmilliárd frankban maximálták a francia nemzetvédelmi kölcsönt

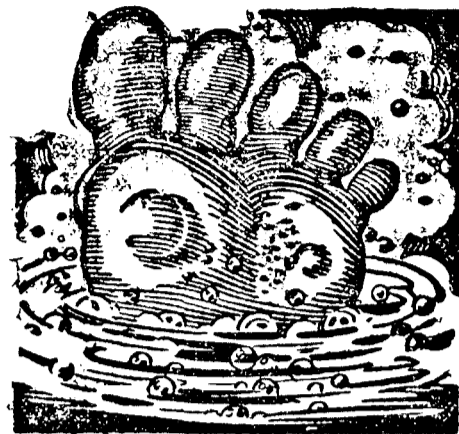
A nemzetvédelmi kölcsön hatalmas sikeréről írnak a lapok

Párisból jelentik: Marchandeaupénzügyminiszter tegnap kijelentette, hogy a kormány csupán ötmilliárdos nemzetvédelmi kölcsön kibocsátására szorítkozik. Rámutatott, hogy a francia kormány legutóbb követett pénzügyi politikája révén oly nagyarányú tökebbőség mutatkozott az országban, hogy a termelés és a vállalkozás nagy arányokban megindult. A kormány ezért nem akarja egy nagy nemzetvédelmi kölcsön révén ezt a hatalmas tőkét a maga számára elvonni. Az ötmilliárdos kölcsönnel beéri és alkalmat ad az ország gazda-

sági életének a nagyarányú termelésre. Ezt a kormány még azzal is elő akarja segíteni, hogy a bankamatlábát jelentős arányban leszállítja. Ha a nemzetvédelmi célokra új kölcsönre lesz szükség, akkor a nemzetvédelmi pénztár rendes kölcsön révén biztosítja majd az új tökebbőségletet.

A párisi napisajtó a nemzetvédelmi kölcsön óriási sikerével foglalkozva a legnagyobb reménnyel tekint a jövő elé. A Petit Parisien így ír: Ez a kölcsön a békét szolgálja, de egyben erők jele is. Nem szabad elfelejteni,

ÉRZÉKENY LÁBAK TYUKSZEMEK amelyek ELTÜNNER

ebben a tejszerű fürdőben azonnal megkönnyebbülést érez Az OXIGÉN: a nagy gyógyító

Az eljárás nagyon egyszerű: oldjon fel egy maréknyi Saltrates Rodell-t melegvízben — figyelje meg jól a számtalan apró oxigénbuborék felszabadulását. Amint beáztatja lábait ebbe a felfrissítő tejszerű fürdőbe a legsúlyosabb láb és bokafájdalmak is azonnal megszűnnek. A gyulladások, kivörösödések, a lábujjak közötti viszkettség mintegy varázsszórá elmulnak, a kihaladt bőrfelületek, a bőrkeményedések begyógyulnak. Az oxigénnel telített gyógyfürdő behatol a szövetek legmélyébe még a legmakacsabb tyukszemek gyökereit is feláztatja úgy, hogy az ujjával, kiszedheti azokat. A dagadtok eltűnnek, cipőjét könnyedén húzhatja fel, nem fogja szorítani és a járás — amely eddig kín volt az Ön számára — ezután élvezet lesz, oly könnyedén fog járni, mintha lábai szárnyat kaptak volna. A Saltrates Rodell-t orvosok rendelik. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

FONTOSI — 10.000 propaganda csomagot dobunk piacra 10 lejes reklám árban. Kísérletképpen még ma vásároljon egy csomagot! Takarékoságot szempontokból vásároljon rendszeres csomagot, vagy dupla családi csomagolást!

hogy a mai tragikus és zavaros időkben a békét csak azáltal menthetjük meg, ha tanujelét adjuk erkölcsi erőnknek oly módon, hogy a hadsereget a legtökéletesebben felszereljük.

A szerelmesek kávéháza

Írta: FRANCIS AMBRIÈRE

Nagy, modern kávéház volt a Café Lisbonne, tete kiabáló fényűzéssel, magázdasággal, de a lámpák azért mégis csak félhomályt árasztottak és a kettős forgójajton keresztül nem hatolt be a boulevard zaja meghitt magányába. Anghanam ezért lett a kávéházból a szerelmesek találkozóhelye. Két pincér bowyolitotta le a forgalmat. Gyorsak voltak, csöndesek és ügyesek, már nem is kérdezték a vendégeket, mit kérnek, pontosan tudták mindenkinél az ízlését. S mindennap abban a rövid időszakban, amelyet a gyors párisi élet a szegény városiaknak a pihenésre meghagyott, elözlötlötték a kávéházat a szerelmes törzsvendégek. 12-től fél 1-ig, fél kettőtől kettőig, este hatól hétig és kilenc után.

Mikor Pascale Hurtrey, aki kiszolgálókisasszony volt a „Száz ezer csemege“ nevű áruházban, első ízben fogadta el Jacques Anselme, a Papir-és Irószerrágyár Rt. könyvelőjének meghívását, idejöttek. S most már három hónapja is elmúlt, hogy a szerelmesek minden áldott este megjelennek a Lisbonne-kávéházban. Megvolt a rendes asztaluk, amelyhez soha nem ült más és a pincérek is pontosan ismerték szokásaikat. Rendszerint Jacques érkezett előbb, amint illik is, de Pascale se késett soha. S ha egyszer megtörtént, hogy néhány perccel tovább tartották benn, ugyanannyi perccel töltött el legalább azzal, hogy kiment, se magát szerelmese előtt...

Eppen ezért, amikor a lány első ízben késett teljes félórát, Jacques nem tudott hova lenni az idegességtől. Csak nem történt valami baja? S a legkülönbözőbb borzalmas lehetőségek cikáztak át agyán.

— Hogy vagy, drágám? — kérdezte könnyedén Pascale, mikor végül mégis megérkezett és Jacques sóhajtván mondta:

— Ó, ha tudnád, hogy szenvedtem a késésed miatt!

— Ugyan kérlek, amiatt a pár perc miatt! —

vetette oda Pascale és Jacques ekkor rájött, hogy baj van: Pascale alighanem már nem szereti.

Másnap már egy teljes órát kellett várnia rá és mikor faggatta, Pascale kijelentette, hogy most rettenetesen el van foglalva az üzletben, mert beteg a főnöknője és neki kell helyettesítenie...

Persze, Jacques nem sejtette, de gyanította azért, hogy ez a nagy elfoglaltság Bobby de Saint Elde személyében jelentkezett, aki szőke kis bajuszával és elegáns kis sportkocsijával egy csapásra meghódította Pascale szívét.

Most már pokollá lett Jacques élete a Lisbonne-kávéházban. Mindennap pontosan megjelent a szokott helyen, de most már hiába várt Pascale-ra. Pascale csak nagyritkán jött és egy nap, mikor már félnyolc is elmúlt és még mindig hiába várt, Jacques letörve mondta a pincérnek, aki amugy is mindent tudott, ami a kávéházban történt:

— Most már nem jön!

— Ön nincs egyedül — felelt a pincér és egy közeli asztal felé intett, amelynél nagyon csinos lány ült és türelmetlenül nézegette óráját.

— Szegény kicsike, — mormogta Jacques és jól esett neki, hogy van, akit sajnálhat maga helyett.

Másnap is megjelent a kávéházban, de nem azért, mert reménykedett, hanem merő szokásból. A csinos lány most is egyedül ült az asztalnál és pillantásuk önkéntelenül találkozott. Zavartan elfordították szemüket. A szomszéd asztaloknál pedig, ahol észrevették, hogy Jacques is, a leány is néhány nap óta egyedül vannak, a leányok szoro-

sabbban simultak a férfiakhoz: lám, milyen rossz egyedül maradni — s a férfiak is megszorították a leányok karját, ha a magányosan bánkódó Jacquesre pillantottak. Így tartott ez néhány napig, amikor Jacques az ucca kellős közepén egyszerre szembetalálkozott a kávéházi ismeretlennel. Megemelte kalapját és a leány fogadta köszönését:

— A Lisbonneba? — kérdezte mosolyogva Jacques.

— Igen, — felelt a leány — bár senki sem vár ott rám.

— Rám sem vár senki és semmi — jegyezte meg Jacques és gépiesen elindultak együtt a kávéház felé. — Ostobaság is, hogy odajárok még, — tette hozzá később — de ez már olyan részvéve lett életemnek...

— Igen, olyan lett, mint egy kis zarándoklás — mondta a leány.

Egészen természetes volt, hogy a lány Jacques szokott asztalához ült. Egy pillanatig zavartan nézték egymást, azután a lány elmosolyolt:

— Engem Suzannenak hívnak — mondta és magát?

Jacques megmondta a nevét. Azután hirtelen észrevette, hogy a szomszéd asztaloknál felfigyeltek jöttükre. Suttogás keletkezett a kávéházban, férfiak és nők lestek feléjük szemük sarkából és ebben a suttogásban helyeslés, öröm, derű volt s ez a barátságos, vidám helyeslés visszaadta életkedvét, reménységét — és a szerelmet a két elhagyott szerelmesnek.

CORSO-szlagermozgó: 5, 7:15 és 9:30 órakor

MA PREMIER!

LUBITSCH legvidámabb filmje, ALFRED SAVOIR műve után

Kékszakáll 8. felesége

Kékszakáll: Gary Cooper, 8. feleség: Claudette Colbert

Tel.: 2065

Uj hirdató és pótkép!

Kedvezményes jegyek nem érvényesek!

Hivatalos közlemény a királyi audienciákról

Bucurestből jelentik: A királyi ház miniszterének közleménye:

1. Őfelsége II. Carol király az udvarmesteri hivatalhoz benyújtandó írásos kérvények alapján engedélyez kihallgatásokat.

2. A szolgálati kihallgatások időpontját Őfelsége szárnysegédje utján állapítják meg. A királyi ház minisztere a szabályzat értelmében magánfeleket nem fogad és semmiféle közbenjárást nem vállal, miután erre felhatalmazása nincs és éppen ezért az ilyen értelmű kérvények elintézését nem nyerhetnek.

Kinevezések és áthelyezések a Timșoara—temesvári tábla bírói karában

Timșoara—Temesvárról jelentik: Az öt-tani bírói karban több személyi változás történt. Pavelescu Gheorghe, a Timșoara—temesvári táblai tanács elnöke nagy kitüntetésben részesült, ugyanis a lamandi igazságügyminiszter elnökletével megtartott legfelsőbb igazságügyi tanácsban megüresedett két semmitőszéki tanácsági tisztség egykéire nevezték ki. A nyugalmába vonult Marta táblai főelnök helyére Perietianu Nicolaet nevezték ki, akinek helyét Labontiu Emil dr. foglalja el. A táblai tanács elnökének a Bucurestibe távozott Pavelescu Gheorghenak utódja Buturescu Eugen lett.

Két hónapra, ítelték Vaiszlovits Emilt, mert megsértette a hadbíró-ügyészt

Cluj—Kolozsvárról jelentik: A hadbíroság két-főn délelőtt foglalkozott Vaiszlovits Emil ügyével. Mint ismeretes, Vaiszlovits Emil egyik színházi előadásról — állítólag — a királyhimnusz elnevelése előtt eltávozott és emiatt eljárás indult ellene. Vaiszlovits Emil a Cluj—kolozsvári hadbíroságra szállították, ahol kihallgatása során vitába keveredett a hadbíró-ügyésszel, akit — a vád szerint meg is sértett volna. Vaiszlovits Emil ellen tehát hatóságsértés címén is eljárás indult s a katonai törvényszék az ügyet kettéválasztva, Vaisz-

Erélyes eszközökkel törik le Magyarországon a szélsőséges mozgalmakat

— Allását veszíti a köztisztviselő, aki titkos egyesület tagja —

Végleg elfogadta a zsidó-javaslatot a magyar képviselőház

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház ma letárgyalta és végleg elfogadta az ugynevezett zsidó-javaslatot, azokkal a módosításokkal, amelyeket a képviselőházi tárgyalás után visszaküldött javaslaton a bizottság eszközölt. Mikecz igazságügyminiszter záróbeszédében hangoztatta, hogy az új magyar kormány teljes mértékben az előző kormány politikai vonalán halad.

A képviselőház igazságügyi bizottsága most tárgyalta az állam rendjének megóvása végett szükséges büntetőjogi rendelkezésekről szóló törvényjavaslatot. Az előadó kiemelte, hogy Magyarország eddig a belső rend és nyugalom szigete volt, amelyet azonban belpolitikai és külpolitikai események okozta izgalom, hisztérikus félelemérzet és a zavarosban halászni akaró egyének megzavartak. Ha ezekkel a jelenségekkel szemben a kormány nem lép fel a legerélyesebb eszközökkel, úgy az állam rendje és nyugalma veszélybe kerül.

Mikecz igazságügyminiszter több felszólalásra válaszolva utalt arra, hogy a kormány ad egy rendelkezést, amely

a leg súlyosabb fejeletmi felelősség terhével megtiltja a köztisztviselőknek titkos egyesületekben való részvételét.

A rendelkezés alkalmazásával bünteti a tit-

lovits Emil hatóságsértésért két hónapi szabadságvesztésre ítélte. A büntetésbe a vizsgálati fogásból egy hónapot és tíz napot beszámítottak. A felségsértés ügyében közelebbről dönt a katonai törvényszék, de ebben az ügyben Vaiszlovits Emil előreláthatólag igazolni tudja magát.

kos egyesületek köztisztviselő tagjait. Az igazságügyminiszter szakszerű felvilágosításai után a bizottság a törvényt általánosságban, majd részleteiben is elfogadta.

Harapofogó fenyegeti a kínai csapatokat

Londonból jelentik: Sanghaiból érkezett hírek szerint a kínai csapatok a Lunghai frontszakaszon az átkarolásnak vannak kitéve. A veszély azonban korántsem jelenti azt, hogy a kínai csapatokat ténylegesen körülférják és lefegyverezik. A japán hadvezetőség legutóbb kiadott jelentésében is elismeri, hogy a kínai hadseregnek kellő alkalma van a harapófogóból való kimenekülésre.

Pekingi jelentés szerint a japán hadseregnek Északkinában elért sikerei után a napokban kínai szabadcsapatok jelentek meg a japán vonalak mögött. Ezek a szabadcsapatok megnehezítik a japánok utánpótlását és élelmezését és arra kényszerítik őket, hogy nagy egységekbe tömörüljenek. A szujuani vasutvonalat a szabadcsapatok több helyen megrongálták. Pekingtől nyugatra a hegyekben is megjelen-

tek a guerilla-különítmények, amelyek működését a lakosság is támogatja.

Hankei jelentés szerint a Reuter-ügynökség mértékadó kínai forrásból származó értesülése alapján közli, hogy nem felel meg a valóságnak a japánok ama híresztelése, hogy a lunghai-i vasutvonalat átvágták

„URANIA“ MA PREMIER MA
Robinson Crusoe kaland-
rész A HEGYEK TITKA

Páratlanul izgalmas film, mely a szereplőket nem egyszer életveszélyes helyzetekbe sodorta.

MALA, MAMO CLARK, REX és BU.K
A második rész magában véve is érthető egy-egy
Ifjúságnak engedélyezve.

5. 7. 15 ó. 9.30 órakor.

Hívós terem!

A Caola Szappan egyesíti magában a vitamindus Caola-Bőrapoló Krém jótékony hatását és egy utolérhetetlen minőségű pipereszappan egyszerű bőrtisztító tulajdonságát. Finom enyhe habja, bársonyosan puhává és rugalmasabbá teszi a bőrt.
A Caola-Szappan csodálatos illata az utolsó darabkáig állandó.

CA-O-LA

Nem sikerült létrehozni a megegyezést az Aradul-Nou—ujaradi termelőkkel

Továbbra is távortartják magukat az aradi piactól az Aradul-Nou—ujaradiak

Az Aradul Nou—ujaradi őstermelők sztrájkjának kérdése a keddi napon még nem került le a napirendről. Kedden ugyan már valamivel könnyebb volt a helyzet, mert hiszen — mint már arról az Aradi Közlöny legutóbbi cikkében megemlékeztünk — kedden Aradul Nou—Ujaradon hetipiac volt, a kofák itt összevásárolták az árut és azt behozták Aradra. Ugyanakkor a város vezetősége is gondoskodott arról, hogy a környékről más termelők áruval lássák el az aradi piacot.

A kielégítő megoldás azonban természetesen az lenne, ha sikerülne létrehozni a megegyezést a város vezetősége és az Aradul Nou—ujaradi termelők között. Kedd délelőtt ebből a célból Avram községi bíró vezetésével az

Aradul Nou—ujaradi termelők egy küldött sége jelent meg Anghelescu őrnagy, alpolgármesternél, aki előtt kifejtették a termelők álláspontját.

Elmondották, hogy az elővásárlási tilalmat, amelynek értelmében viszonteladóknak nem adhatják el az árut, azért sérelmezik, mert ilyen körülmények között nem találják meg számításukat. Hangsúlyozták, hogy a nyári melegben reggel kilenc óráig az áru elfogyad és ezt az árut a kereskedők nem szállíthatják más városokba, már csak azért sem, mert a vonat kora délelőtt indul és reggel kilenc óra után már nem marad elég idő az áru becsomagolására. Rávilágítottak arra is, hogy Aradon nem volt drágaság és az árak rövidesen önmaguktól csökkentek volna, mert a meleg következtében, néhány nap múlva annyi áru állott volna rendelkezésre, hogy a felekezett kínálat az áru esését vonta maga után.

A termelők azt javasolták, hogy az aradi házasszonyok keressék fel a piacot kora reggel és ekkor nem fordulhat elő az, hogy drágán jussanak a főzeték és zöldségfélékhez.

Anghelescu őrnagy, alpolgármester azt hangsúlyozta a termelők előtt, hogy a város

vezetősége az itteni fogyasztók érdekeit védi. Kijelentette, hogy abban az esetben,

ha a termelők kötelezettséget vállalnak az árak 20 százalékkal való leszállítására, a város hatálytalanítja az elővásárlási tilalmat.

A délelőtti tárgyalások során nem sikerült megegyezésre jutni és ekkor a tanácskozásokat délután 5 órára halasztották. A hosszas megbeszélések alkalmával mindkét fél kitartott eredeti álláspontja mellett és az alpolgármester közölte, hogy

a város vezetősége arra kényszerül, hogy az Aradul Nou—ujaradi termelők kikapcsolásával fedezze a város szükségletét abban az esetben, ha a termelők nem akarnak alkalmazkodni a város rendelkezéséhez.

A termelők képviselői ugyanekkor közölték, hogy

mindaddig, amíg a város az említett rendelkezést vissza nem vonja, tartózkodni fognak az aradi piactól.

Igy tehát szerdán reggel az Aradul Nou—ujaradi termelők nem jelennek meg az aradi piacra.

A küldöttség a városházán lefolytatott tárgyalások befejezése után a megyei prefekturára ment, ahol annak a kérelmének adott kifejezést, hogy közölik Dobriceanu Mihail ezredes-prefektussal azt, hogy a megegyezés nem jött létre a város vezetőségével.

Grădina Publică (Gloria tenniszpálya kioszk) vendéglője május 21-én, szombaton megnyílik. **Almay Pityu jazzzenekara** muzsikál. Kitűnő konyha, olcsó árak, olcsó abonament. Szíves támogatást kér **Szalay János** vendéglős.

E-készült az angol—francia megállapodás a spanyol kérdésben

London. Corbin francia nagykövet, aki a hét végét Párisban töltötte, kedden érkezett vissza az angol fővárosba, ahol felkereste a külügyi hivatalban Plymouth államtitkárt a spanyol be nem avatkozási bizottság elnökét és közölte kormánya véleményét az önkéntesek Spanyolországból való elszállításáról.

A Reuter ügynökség szerint sikerült áthidalni a szárazföldi és tengeri ellenőrzés visszaállítását, továbbá az önkénteseknek osztályok szerinti elszállítása tekintetében az angol és francia kormányok között felmerült nézeteltéréseket.

Ujabb rangon aluli házasság a Habsburg-családban

Budapestről jelentik: A budapesti 8 Órai Ujság azt a felette érdekes hírt közli, hogy Habsburg Károly főherceg, Habsburg Antal főherceg 29 éves fivére Bécsben feleségül vette bálványosi **Satzger Géza** adánci földbirtokos Kriszta nevű feltűnően szép leányát. Satzger

réknek a Balatonföldvár közelében levő Adáncdon 800 holdas birtokuk van de a család ugyyszólván állandóan Bécsben élt, tekintve, hogy Satzgerné Friedmann bécsi városi leány. Az esküvőt különben a legnagyobb eszékben tartották meg Bécsben és hír szerint a házassághoz a főhercegi család előzően hozzájárult.

Agyonlőtte bajtársát egy granicsár-őrszem

— Egy aradmegyei község határában történt a tragikus eset

Rejtélyes hátterű gyilkosság történt az aradmegyei Siclau—Sikló község közelében, a román-magyar határ mentén levő katonai őrházban. A 69-es számú őrházban történt a véres esemény, amelynek részleteit a folyamatban levő vizsgálat során igyekeznek megállapítani a katonai hatóságok. A gyilkosságot **Mureşan Ioan** határőr-katona követte el, aki még nem tudni, mi okból

agyonlőtte **Sebastian Imbroane** nevű bajtársát.

A borzalmas büntény annyira rövid idő alatt játszódott le, hogy az őrszobában tartózkodó Pöc Teodor nem tudta megakadályozni bajtársát meg gondolatlan cselekedetének keresztülvitelében. A fegyverdörrenés zajára elősietett határőrök nyomában lefogták a merénylőt. Többen orvosért szüldtak, de az már csak az időközben beállott halált állapíthatta meg.

Mureşan Ioant kihallgatása után a Temesvári katonai törvényszékhez küldték, át,

Vas Boriska

és növényekének tánc délutánja május 22-én, vasárnap délután 5 órakor a városi színházban. Jegyek a színház pénztárnál kaphatók.

Az állampolgársági névjegyzékből törölt polgárok névsora

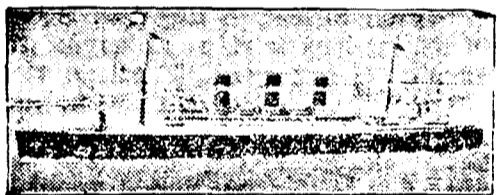
M-betű: Maxer Henrik, Mandl Sándor, Mandl Aron, Mandl Stefánia, Mandl Klein Vilmos, dr. Mandl Vilmos, özv. Marek Sámuelné, özv. Marmorstein Lajosné, Marton Samu, Masanczker Erzsébet, Máté Löwi Mór, Mautner Teréz, Meisl Berta, Meiszter Adolf, Menczer Sándor, özv. Menczer Ignácné, Menczer Márton, Menczer Rudolf, Merkler Gyula, Merkler Manó, Meszner Erzsébet, Meszner Imre, Meszner Koppl Jakab, Meszner Piroska, özv. Messzer Fülönné, Messzer Gizella, Messzer Henriett, Messzer Jakab, Messzer János, özv. Messzer Márkné, Messzer Rozália, Messzer Szerén, Messzer Veronika, özv. Mihalik Béláné, özv. Miselbacherné, özv. dr. Mittler Izidorné, Meisz Josefa, özv. Mohr Salamonné, Molnár Moskovitz Károly, Molnár Erzsébet, Molnár Müller Miksa, Morganstein Irma, Morvai Dezső, Morvai Mór, Múltas Adolf, dr. Munk Andor, Munk Ilona, özv. Müller Aronné, Müllhofer Berta, Mincz Mór, özv. Mannheim Pálné, Messzer Jakab, Markovits Eugenia.

N-betű: Naghel Iózsfné, Nagy Ferenc, Nagy Zsigmond, Nagyhálya Hermina, Najmény Gizella, Najmény Margit, Najmény Erzsébet, Natland Berta, Neiszel Ferenc, Nemes Géza, Nemes Helén, dr. Nemes Zsigmond, Neubauer Manó, Neumann Gizella, Neumann Ignác, özv. Neumann Ignácné, özv. Neumann Izidorné, Neumann János, Neumann Lipótné, Ney Karolina, özv. Niederlander Péterné, Nemes Neumann Jenő.

O-betű: Oberlander Oszkárné, Oberschill Mihály, Oblath Benjamin, Oláh Agoston, özv. Oláh Ferencné, Oppenheimer Hanna, Oppenheimer Margit, Oppenheimer Rudolf, Orodí János, özv. Orodí Ferdinándné, Orth Lajos, Ohleser Lipót és Örfi József.

P-betű: özv. Paksian Sándorné, özv. Potok E.-né, özv. Peik D.-né, özv. Pelikán Józsefné, özv. Péter Kálmáné, Pich Ernő, Pich Samu, özv. Péter Rudolfné, özv. Plesz Péterné, Pollák Armin, Pollák Ede, özv. Pollák Fülöpné, özv. Pollák Márkné, özv. Pollák Márkné, Pollák Mór Vilmos, özv. Pollák Izidorné, Predinger Rezsín, Preisz József, Viktor, özv. Praszach Vilmosné, Preiszik Salamon, Prollich István.

— Folytatjuk. —

RENDSZERES HAJÓJÁRATOK

Eszak-Amerika
Kanada
Cuba, Mexico
Dél-Amerika
Közép-Amerika
Holland-India
Australia

és az összes

délafrikai államokba

Szórakozási és tanulmányi utazások az

Északi-tenger és atlanti szigetekre-ugyszintén Afrika körüli utazások.

Felvilágosítást és prospektust a

Holland-Amerika Linie

vezérképviselőtélénél:

ORGANIZATIA ROMANA de TURISMA

Bucureşti, Calea Victoriei 70.

Timişoara, Str. Venetia No. 2.

A nagybirtokosok önkéntes parcellázásaival akarják megoldani a magyarországi földkérdést

Budapestről jelentik: Imrédy Béla miniszterelnök programbeszédében kifejtette, hogy a földkérdés megoldását hosszú időre szóló kísérletek, vagy bérlőszövetkezetek alakításával akarja megvalósítani a kormány. A tegnapi reggeli lapok szerint Esterházy Pál herceg, a legnagyobb magyar földbirtokos huszonháromezer hold szántóföldet ajánlott fel erre a célra a kormánynak és azt hiszi, hogy úgy az egyházak, mint a többi nagybirtokos tulajdonosai követni fogják a példát. Kormánykörökben remélik, hogy önkéntes felajánlások révén rövidesen 50 ezer hold áll majd rendelkezésre a kísérletek és földbérlőszövetkezetek céljaira.

Kétszázötven zsidó család beutazási engedélyt kap Argentínába

Sighet—Máramarosszigetről jelentik: Tegnap ideérkezett Ricardo Pallardi, Argentina bucuresti-i konzulja, hogy megvizsgálja 250 maramuresi család kivándorlási kérvényét. A konzul 28 család iratait vette magához, azzal az ígérettel, hogy ezeknek a kormány meg fogja adni a bevándorlási engedélyt.

Rendelet törvény a községi üzemek megszerzéséről

A kormány rendelet törvénnyel szabályozta a községi üzemek, illetőleg a városok és községek kizárólagos jogát képező közszolgáltatások végzésére alakult kommercializált vállalatok működését.

A VÁROSOK KIZÁRÓLAGOS JOGAI

A Hivatalos Lap május 7-i számában megjelent rendelet törvény szerint a városok a következő kizárólagos joggal rendelkeznek területeiken:

a) Villamosenergiának, víznek és bármilyen gáznak termelése, bevezetése, kitermelése, elosztása egyik helyről a másik helyre, egyik épületről a másik épületre való átszállítása, vagy eladása. Vonatkozik ez a jog a természetes, vagy mesterséges uton előállított gázra, amelyet bármilyen módon és bármilyen formában osztanak el világítás, fűtés, vagy motorikus erő céljaira.

b) Személyszállítási üzemek kihasználása,
c) A szemétygyűjtés kihasználása.

Villamosenergiát, vizet, vagy gázt saját tulajdonán belül termelhet és felhasználhat anélkül azonban, hogy más tulajdonán, vagy közutakon keresztül vezetné azokat. A villamosenergia saját részére való termeléséhez szükséges a község engedélye. Valamely község területén állítható fel termikus villamosmű, ha a termelt áramot más városokban és nem az illető község területén osztják szét. Saját használatra viz csak a város által adott engedély alapján állítható fel.

A VÁROSI ÜZEMEK FORMÁI

A városi üzemek kizárólagos jogait a következő formák között használhatják ki:

Az 50 000 lakosnál nagyobb városokban Regia Publica Commercialis útján a kommercializálási törvény rendelkezéseinek megfelelően.

„Intreprinderile Comunale“ néven saját rezsi-ben minden 14 000 lakosnál nagyobb városban

A városi adminisztráció keretében felállított külön szolgálat útján a 14 000-nél kevesebb lakosú városokban.

Koncesszió, vagy a kommercializálási törvény rendelkezéseinek megfelelően vegyes rezsi-ben alapított vállalatok, vagy pedig városközi vegyes rezsi-ben alapított vállalatok útján.

Speciális, érvényben levő törvények, valamint meglevő koncessziós szerződések útján.

A 80 000-nél több lakossal bíró városokban a kizárólagos jogok a fentebb megjelölt formák bármelyikében kihasználhatók.

HAT HÓNAPON BELÜL MEG KELL ALAKITANI A KÖZSÉGI VÁLLALATOKAT

A városok kizárólagos jogainak kihasználása céljából azokban a városokban, ahol külön üzemek nincsenek az ilyen kizárólagos jogok kihasználására, meg kell alapítani hat hónapon belül, vagyis november 7-ig az ugynevezett „Intreprinderile Comunale“ községi üzemeket. Ez a rendelkezés vonatkozik a 14 ezer lakosnál nagyobb és 80 ezer lakosnál kisebb városokra. Az így megalakult Intreprinderile Comunale községi üzemek bármilyen

kor átalakíthatók Regia Publica Commercialis-ra, vagy pedig vegyes rezsi-jű részvénytársasággá.

Az így megalakult Intreprinderile Comunale élén áll a polgármester. A vezető bizottság tagjai a polgármesteren kívül a községi üzem igazgatója és a megyei főmérnök. A rendelet törvény előírja, hogy az ilyen üzemek vezetését szakértőkre kell bízni.

A rendelet törvény ezután előírja az Intreprinderile Comunale formájában működő községi üzemek pénzügyi vezetésének és műszaki vezetésének feltételeit, kimondva azt, hogy ezeket az Intreprinderile Comunale községi üzemeket saját jövedelmikből kell fenntartani. Ingyenes szolgáltatásokat az ilyen községi üzemek senki részére nem nyújthatnak.

A VÁROSKÖZI VEGYES REZSIJŰ ÜZEMEK

A 40 000-nél kevesebb lakosú városok, amelyek nem tudnak kedvező feltételek mellett olyan víz-, gáz- és villanyelosztó üzemeket felállítani, amelyek a lakosság 70 százalékát elláthatják, kö-

Az általános kötelezettségek

Az 1936. március 27-én működési engedéllyel rendelkező energiatermelő gépek a fenti illetékek felét fizetik az engedély lejártáig.

A fenti illetéket nem fizetik a Regia Publica Commercialis az Intreprinderile Comunale néven, vagy formában működő községi üzemek, valamint a 14 000-nél kevesebb lakosú városok üze-
mei

A fentebb megjelölt illetéket helyettesítik az 1936. évi közigazgatási törvény 189. cikkében megjelölt illetékeket, amelyek tehát hatályukat veszítik és így újabb illetékek bevezetéséről nincs szó.

Az 1920. március 21-i törvényben megjelölt 0.50 leies kilowattóránkénti villamosági fogyasztási adó a 0.25 leies köbméterenkénti mesterséges gáz után és 0.50 leies köbméterenkénti természetes gáz után fizetett fogyasztási adók csak a világító áramra, illetőleg gázra fizetendők. Azoknál a vállalatoknál, amelyek saját maguk termelik a motorerőt, az általuk termelt áram 10 százaléka világító áramnak tekintendő és fizetendő a fenti illeték.

A városokban a községi üzemek, a Regia Publica Commercialis, vagy Regia Mixta formájában működő vállalatok, valamint a koncesszióval rendelkező vállalatok kötelesek a közvilágítás céljaira ingyen a városok rendelkezésére bocsájtani a város területén a magánfogyasztóknak világítás céljaira szolgáltatott áram 15 százalékát a 40 ezernél kevesebb lakosú városokban és 10 százalékát a 40 ezernél több lakosú városokban. A közvilágítás céljaira adott többi áramot a város a községi üzemnek a legmagasabb eladási ár egyharmadrészevel fizeti meg. A vízmű a város által közcélra felhasznált víz 20 százalékát köteles ingyen szolgáltatni.

AZ ILLETÉKEK

Bármilyen üzem és vállalat köteles a városnak a következő illetékeket fizetni:

A város területén levő vállalatok és üzemek 0.50 leit kilowattóránként a termelt és felhasznált áram után törvényhatósági városokban (municipiu).

0.30 leit más városokban minden felhasznált és termelt kilowattóra áram után (comunale urbane).

Ha az erőátvitel a motorra nem villamosági, hanem mechanikus uton történik, a fenti kvóták 0.40 leire, illetőleg 0.25 leire csökkennek lőerőóránként.

A közüzemi tanács

A rendelet törvényt a belügyminiszterium alkalmazzza, amely mellett működik a közüzemi tanács. A közüzemi tanács tizenegy tagból áll, akik közül négy jogszertinti tag és hét delegált tag. A delegált tagok között foglalnak helyet a szakértők.

CENTRAL: 5, 7.15 és 9.15 órákor
Hetedik menyország
Simone SIMON, James STEWART, Jean HERSHOLT
Legújabb Fox hirdető: Az előző k. r. v. és graf. Apponyi Geraldine esküvője

Gyönyörűen, ruganyosan
simul a lábhoz!

A finom harisnya feszül és a selyem olyan simulékony marad, mint az első napon. Nem csoda — harisnyáit kizárólag Lux szappanpehellyel mossa.

LUX
LUX hideg vízben is azonnal habzik

zök üzemek állíthatnak fel Regia Mixta Intercomunala néven. A városi üzemek koncentrálásának legalább három kisebb városra kell kiterjedniük. Az ilyen vegyes rezsi-jű városközi községi üzemekbe apptként viszik a városok a már meglevő üzemeket és a rendelet törvényben megjelölt kizárólagossági jogait.

A városközi vegyes rezsi-jű vállalatoknak vállalniuk kell úgy a gáz- és villany-, mint a vízellátást, kivéve, ha a három közül valamelyik már koncesszionálva van.

A rendelet törvény lehetőséget nyújt a városközi vegyes rezsi-jű vállalatok finanszírozására is, olyképen, hogy ezek a városok 4 százalékos, husz év alatt amortizálendő kötvényeket adnak az államnak az általa folyósított kölcsönök ellenében.

A városközi vegyes rezsi-jű vállalatokban részt vesz a magántőke is úgy amint azt kommercializálási törvény előírja a vegyes rezsi-jű vállalatokkal kapcsolatban. Ezek a vegyes rezsi-jű vállalatok legfeljebb 25 évre terjedhető kölcsönt vehetnek fel, azonban az ilyen kölcsönök kamata nem lehet nagyobb, mint a Jegybank kamatlába, plusz 3 százalék, jelenleg tehát 5 és fél százalék. A városközi vegyes rezsi-jű vállalatok időtartama nem lehet hosszabb, mint ötven év.

A vegyes rezsi-jű vállalatok a tarifát a városi tanács jóváhagyása után léptethetik életbe.

Ma és minden este a Dacia kerthelyiségében zene és tánc

Hogy verte le Vargas elnök és hős leánya Alzira a zöldinges lázadókat?

Párisból jelentik: A brazilai forradalomról most érkeznek az első részletes jelentések. A lázadók tudvalevőleg éjnek idején megrohanták a rio-de-janeirói elnöki palotát, ahol ekkor csak Vargas elnök tartózkodott családjával, feleségével, két leányával, néhány titkárával, de az elnöki palotában tartózkodott Pedro orlean-bragantai herceg, a brazilai trónkövetelő fia is, akit súlyos sebesülése ellenére a puccs leverése után letartóztattak.

Az elnöki palota elfoglalását Vargas elnök és egyik leánya, Alzira akadályozta meg, akik a palota erkélyéről fölvették a tuzharcot a zöldinges lázadókkal.

Váratlan megrohanás

A részletes jelentések szerint a puccs kitörése után azok a katonai csapatok, amelyeknek feladata az elnöki palota védelme lett volna, átálltak a lázadókhöz és a felfegyverzett zöldingesek ellenállás nélkül jutottak el a Guanabrapalota rácsos kerítéséig. A támadók csapata félóra fény mellett ostromolta a palotát. Mielőtt az

ostromot megkezdték volna, kórusban követelték Vargas elnök megjelenését az erkélyen. Az elnök helyett egy katonai parancsnok lépett az erkélyre. A lázadók azt hitték, hogy az elnök jelent meg előttük és sortűzzel leterítették a katonatisztet. A lövöldözés tovább folyt és az elnök helyzete igen kritikus lett. Mindössze néhány pisztoly és egy gépfegyver állott rendelkezésére, de elhatározta, hogy a végsőkig ellenáll. A legnagyobb zűrzavar pillanatában Alzira leányával megjelent a palota egyik ablakában, egy másik ablakból pedig titkárai a gépfegyverrel megindították a tüzelést. Az elnök, valamint leánya revolverlövései és a gépfegyver sortűze visszariasztotta a támadókat. Néhány perccel később feltűnt Dutra tábornok egy katonai csapat élén, amely az elnök segítségére sietett. A katonák azonban hiányosan voltak felfegyverezve és meghátráltak a nagyszámu lázadó tömeg elől. Dutra tábornok azonban mellékuccába kanyarodott visszavert csapatával, azután egy hátsó ajtón bevonult a katonaság a palotába és az elnök és családja meg volt mentve.

Az elnök hős leányának elbeszélése

Az ostromról és a hősi ellenállásról Alzira Vargas, az elnök egyik leánya, aki egyben apja titkárnője is, telefonon a következő izgalmas részleteket közölte a Daily Mail munkatársával:

— Éjszaka két óra volt. Apám íróasztalánál dolgozott és én segittem neki a munkában. Hirtelen lármát hallottunk az uccáról és az ablakhoz rohantunk. Láttuk, hogy egyenruhás emberek lépnek át a palota kapuját. Az első pillanatban mindössze csak egy harmincfőnyi csoportot vettünk észre és azt hittük, hogy ez a csoport az elnöki gárdához tartozik. De nyomban ezután felfedeztük, hogy tengerészegyenruhába öltözött katonák is vannak a tömegben. Több férfi nyakát színes zseb kendő kötötte át. Hirtelen revolverlövések hallatszottak. Apám kirántotta revolverét és én is megkerestem fegyveremet. A palota másik szárnyába siettünk, amelynek egyik ablakából jobban meg tudtuk figyelni az elnöki palota felé áramló tömeget. Ugyanekkor a palota parancsnoka felébredtette az őrséget. Közben újabb és újabb revolverlövések dördültek el az uccán, mi pedig elhatároztuk, hogy megakadályozzuk, hogy a támadók megközelítsék a palotát. Ebben a pillanatban közelítettünk, hogy az elnöki testőrség egyik része átállt a lázadókhöz. Édesapám, hogy családját megvédjé, tüzelni kezdett a támadókra. Az uccán is megerősödött a tüzelés. Az ablakból láttuk, hogy teherautókon megérkezik a katonaság, gépfegyverekkel felfegyverezve. A testőrségnek az a része, amely hű maradt apámhoz, hangos kiáltással figyelmeztette a lázadókat, hogy a gépfegyverek tüze halomra öli őket, ha nem teszik le nyomban a fegyvert.

Apám tökéletesen nyugodt maradt. Amikor a tiszték berohantak irodájába, ő fontos parancsokat adott nekik. Amikor láttam, hogy ilyen higgadtan intézi az ügyeket, éreztem, hogy a lázadást leverik.

Közben állandóan az ablakból figyeltük a történeteket, miközben a lojális csapatok bevonultak a palota udvarára. Néhány perc múlva a palota körül minden elcsendesedett: a lázadókat leverték. Csakhamar megtudtuk, hogy miközben a lázadók egyik csapata a palotát akarta elfoglalni, más lázadó csapatok megostromolták a minisztériumokat és néhány órára hatalmukba kerítették

a tengerészeti minisztériumot. A nyugalom most már tökéletesen helyreállt.

Erdei részletek

Alzira Vargas, aki édesapja mellett maga is fölvette a revolverharcot a lázadókkal, nyilván nem vette észre a véres forradalom egyik humoros epizódját: a rendőrség és a civil önkéntesek segítőcsapata élén Cordeiro de Faria tábornok piszámában érkezett a palotához. A tábornokot ágyából ugrasztotta ki a riadó és annyi ideje sem volt, hogy egyenruháját magára öltse.

A zöldinges uniformist viselő lázadókhöz csatlakozott egy tengerészkielöntmény is, amely felrobbantotta a tengerészeti minisztérium kapuját és elfoglalta a palotát. A kormányhű csapatok ágyutűzzel kényszerítették megadásra a lázadókat, de ezek közül többen csak véres harc után tették le a fegyvert.

A jól megszervezett lázadók el akarták foglalni a pontageloi tengeri repülőbázist is, de a kikötő parancsnoka még idejében visszaverte a támadókat, akik hadihajókkal és szárazföldi csapatokkal akarták elfoglalni a fontos stratégiai pontot.

Reggel nyolc órára verték le a lázadást, melynek felszámolása véres és megtört volt. A lázadók külön rádióadóállomással is rendelkeztek, amely egész éjszaka folyamán győzelmi híreket közölt, de a lakosságot nem tudták megtévesztetni. Elcsúszott a harcok során a zöldingesek két vezetője: Barbosa Lima és Klinger tábornok, aki 1932-ben a sao-paolói forradalmat irányította.

Pedro herceg, aki a palotában comblovást szenvedett, a rendőrség foglya, mert az a gyanú, hogy tudott a lázadásról és azért tartózkodott a palotában, hogy Vargas elnök elfogatása után királyi kiáltással ki magát.

A lázadók az Accaro Integraista Brasileira-párthoz tartoztak, amely fasiszta tendenciáiról ismeretes. A szélsőséges párt már március 10-én puccsot tervezett, de ezt még idejében leleplezték. Az egyik pártvezér lakásán nagy fegyverraktárt és egy listát találtak, amely a kivégzendő kormányfőriak névsorát tartalmazta.

Pitnio Saldago, az integralisták egyik vezetője a japán követségen keresett menedéket három alvezérével együtt. Lakásán igen súlyos bizonyítékokat találtak, amelyek szerint a lázadók külföldi hatalommal állottak összeköttetésben.

Diplomáciai és politikai körök véleménye szerint az államhatalomra törő szélsőségesekkel szemben folytatott harc nem lenne olyan nehéz, ha Vargas elnök nem semmisítette volna meg a Julio Prestes vezetése alatt állott volt demokratikus szervezeteket, amelyek eredményes küzdelmet folytattak a felforgató szélsőséges irányzatokkal szemben.

Ötven állam képviselői a bucuresti-i nemzeti közeli vasutertekezleten

Bucurestből jelentik: A vasutak nemzetközi értekezlete ötvenhat állam képviselőinek jelenlétében folytatja tanácskozásait a fővárosban. A fontos kérdések egész sorozatát tárgyalják meg ezen a tanácskozáson. Szó van a vasuti, gépkocsival történő, légi, tengeri és folyami közlekedések valamilyen formában való egységesítéséről, egységes pénznemben megállapítandó viteldijokról és hasonló fontos kérdésekről.

Az egyházi iskolák új tanfelügyelői

Aradmegyében Faur Iuliu a tanfelügyelő, a Timişcára—temesvári kerületi főtanfelügyelő Gh. Turturea.

Bucurestből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztériumban most készítették el azt az új beosztást, amely a magán- és egyházi elemi iskolák tanfelügyelőit jelöli ki. Az új beosztás a következő: Hunedoara megyében Ivascu Cezar; Năsăud megyében Ianul Nicolae; Mureş megyében Bunus Teodor; Turda megyében Deac Victor; Ciuc megyében Sutea Izidor; Făgăraş megyében Boriga Vasile; Odorheiu megyében Pop Victor; Treiscaune megyében Faur Iuliu; Timiş-Torontal megyében Căpriţa I.

A minisztérium más megyékben tanítókat biztossá tett tanfelügyelői minőségben a magán- és felekezeti iskolák ellenőrzésével. Ezek a tanítók Alba megyében Moldovanu I.; Sibiu megyében Scorabă Matei; Cluj megyében Nossă Vasile; Sălaj megyében Pop Păhnie; Târnava Mică megyében Vecerdea M.; Braşov megyében Păcală Ion; Târnava Mare megyében Florea Geamănu; Bihor megyében Dimancea Alexandru; Sălaj megyében Manea Dumitru.

Főtanfelügyelőül a nemzetnevelésügyi miniszter a következőket nevezte ki: A cluj-i kerület számára V. Cârlogea és N. Iates tanfelügyelőket; a braşov-i kerületben Petre Olariut és I. Puscarut; a timişoara-i kerületben Gh. Turturea.

Sportvonat Párisba és Nizza-ba utlevél nélkül a futball világbajnokság alkalmából

Részvételi díj: II. oszt. Lei 8.600. III. oszt. Lei 6.500 tour és retour.

Indulás 1938 jun. 8. Visszaindulás 1938 jun. 23.

Jelentkezési határidő: 1938 június 1.

A Világ Kupa hivatalos irodája WAGONS-LITS//COCK rendezésében.

Felvilágosítások és beiratkozások WAGONS LITS/ COCK és „EUROPE” Arad Menetjegyiroda Arad Minorita-palota Sándor könyvk. raskodas

Kombinált butorok hálók, ebédlők, jutányosan beszerezhetőek **Molnár** butorgyár. Strada Alexandru Gavra 22.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

SLANIC-MOLDOVA

Junius 1-én megnyílik a

**RACOVITZA
NAGYSZÁLLODA**

Teljes kényelem, központi fűtés

Információk és szobaelőjegyzés:

IOAN T. PETCU

„Monte-Carlo“-vendéglő Cismigiu, București.

Junius és szeptember hónapokban mérsékelt árak, szobák napi 50.— leltől kezdődőleg.

**Ismét visszaveszik a hadseregbe
von Fritsch volt német főparancsnokot**

Berlinből jelentik: A Havas-figyelmesség híradása szerint Werner von Fritsch tábornok, aki a német szárazföldi hadsereg főparancsnoka volt és aki ez év február 4-én Blomberg tábornokkal együtt benyújtotta lemondását, becsületszavát adta, hogy a hannoveri kastélyban kijelölt kényszerszékelyéről nem távozik el. A tábornokkal együtt a szárnysegédjét is a kastélyban internálták. A volt főparancsnok néhány héttel ezelőtt Hitler kancellártól rendkívül meglehetősen levelet kapott, amiből most arra következtetnek, hogy ismét visszaveszik a hadseregbe.

TESTA
Mégfázás, hűlés,
szurás ellen

O SCHMIDT GYŐZÖTT ANGLIÁBAN. Harrogateban nagyszabású nemzetközi versenyt bonyolítanak le, amelyen a két román DC játékos is részt vesz. Schmidt az angol Ritchie ellen 6:3, 6:3 arányban könnyen győzött, Caralulis viszont vereséget szenvedett a belga Van den Eynde-től 6:4, 6:2 arányban.

O A SZABLÓCZKY VANDORDIJAS oldboymérkőzések során vasárnap három összecsapást bonyolítanak le, ezek a következők: SGA—Transilvania, Unirea—Vulturul, Hakoah—Intelegerea.

O 49.60 MÉTER szenzációs eredménnyel győzött Kulitzi a soproni atlétikai versenyen. Az idén eddig a világ legjobb diszkoszvető eredménye!

O LENGYELORSZAG sem indítja a póstyéni vívóvilágbajnokságon. A magyarok és németek lemondása után a póstyéni világbajnokság sportértékének újabb súlyos veszteségét jelenti ez a távolmaradás.

O AZ ÉV ELSŐ nagyobbszabású uszóversenyén Japánban Arai 59 mp.-el győzött a 100 méteres gyorsúszásban, míg 200 méteren 2 p. 16.7 mp. időt ért el. Kitamura 2 p. 30.4 mp.-el új japáni rekordot szorított a 200 méteres hátúszásban.

O 1 PERC 54.4 MP. IDŐVEL győzött a holland Boroman a Kasselben megtartott nagyobbszabású atlétikai versenyen. Ugyanitt Syring 31 perc 56 mp.-el győzött 10 ezer méteren. Böckert 4 perc 0.11 mp. idővel lett első 1500 méteren.

O A NEMET TENISZBAJNOKSÁG DÖNTŐI. Férfi egyes: Henkel—Metaxa 6:2, 3:6, 6:4, 6:1. Női egyes: Horn—Ullstein 6:2, 6:3. Férfi páros: Henkel, Metaxa—Göpfert, Redl 4:6, 7:5, 7:5, 6:2.

SPORT KÖZLÖNY**Kisorsolta a központ a selejtező
mérkőzések első fordulóját**— 5 mérkőzés szerepel az első fordulón — Később jelölik ki
a mérkőzés színhelyét —

A nemzeti bajnokság bizottsága már korábban elrendelte, hogy a selejtező mérkőzések május 22-ével megkezdődjenek. A selejtezőmérkőzéseken tudvalevőleg a nemzeti bajnokság két csoportjából az 5, 6, 7, 8, 9 helyezettek, valamint a két B. ligabajnok, tehát 12 csapat vesz részt.

A bizottság vasárnapra már ki is jelölte az első forduló mérkőzéseit és az első fordulóban csak öt mérkőzés kerül lebonyolításra, miután a második csoportbeli Sp. Studentesc. Crişana mérkőzést a tavaszi idény utolsó összecsapását vasárnap játsszák le a csapatok.

Az első csoportban nem történt döntés az ominozus Jiul—Phönix ügyben és így a negye-

dik hely kérdése még tisztázatlan. Igen valószínű azonban, hogy a Jiul visszakapja a zöld asztalnál elvesztett bajnoki pontjait, miután ténylegesen a Phönix elleni mérkőzés időpontjában felfüggesztve nem volt s így a Chinezul-Isa kerül a negyedik helyre, ami a selejtezőtől való megmenekülést jelenti.

Az első forduló mérkőzései, melyeket vasárnap játszanak le, a következők: Phönix (vagy Chinezul-Isa)—UDR, Universitatea—Vulturii, Unirea Tricolor—Jiul, CAO—Tricolor CFPV, ACFR—Dacia Unirea. A mérkőzések tudvalevően semleges pályán kerülnek lebonyolításra és a mérkőzések színhelyeit egyelőre még nem jelölték ki.

**Ripensia—AMEFA barátságos mérkőzés
Timisoara—Temesváron**

Tekintettel arra, hogy a nemzeti bajnokság döntő mérkőzéseit elhalasztották és a Ripensia szabaddá vált, megegyezést létesített az AMEFA-val egy barátságos mérkőzés lebonyolítására, amely Timisoara—Temesváron kerül lebonyolításra vasárnap. A mérkőzés iránt sportkörökben nagy érdeklődés nyilvánul meg.

**Fegyelmi eljárást kér a Venus
Russu dr. játékvezető ellen**

Bucureşti. A vasárnapi kupa-középdöntőn, amelyet a Venus a Rapiddal szemben elveszített, a Venus vereségének okát abban látja, hogy Russu dr., a mérkőzés játékvezetője nem állt hivatása magaslatán. A Venus vezetősége fegyelmi eljárás megindítását kéri Russu dr. ellen és a bajnokcsapat — ha elégtételt nem kap — végső esetben kilépéssel fenyegetődik a szövetségből.

**Arad az első
a városok kimutatásában**

A nemzeti bajnokságban még 1—2 mérkőzés van hátra és a régi bajnokságban résztvevő egyesületek eredményei alapján a városok kimutatásában Arad áll az élen. Timisoara—Temesvár, majd a főváros következik sorrendben, míg Cluj—Kolozsvár és Oradea—Nagyvárad zárják le a sort. A kimutatás a következő:

1. Arad	1+3= 4,	pont 50
2. Timisoara—Temesvár	1+5= 6,	„ 50
3. Bucureşti	2+2+4+6= 7,	„ 45
4. Cluj—Kolozsvár	3+6= 9,	„ 37
5. Oradea—Nagyvárad	7+9= 16,	„ 23

**Rapid és Ripensia
a Középeurópai Kupában?**

Bucureştiből jelentik: Mint ismeretes, úgy a Román Serleg, mint a nemzeti bajnokság döntő mérkőzéseinek időpontjait a központ kitolta, mert attól tartottak, hogy a nagyszabású mérkőzéseken újabb sérülések adódnak elő, amelyek csökkenthetik a válogatott csapat esélyeit a franciaországi világbajnoki tornán. Éppen ezért a KK-ban résztvevő csapatokat hivatalból jelölték ki és hír szerint a Rapid és a Ripensia kaptak megbízatást a Középeurópai Kupában való részvételre.

O A MAGYAR NEMZETI BAJNOKSÁGBAN vasárnap a következő mérkőzések kerülnek sorra: Hungária—Budai „11“, Budafok—Ferencváros, Phöbus—ETO, Kispest—Bocskai, Elektromos—Ujpest. Nemzeti—Szürketaxi, Szeged—Törekvés.

A férfigyengeség kezelése

„A szervezet elkinzása nem jelenti annak gyógyítását“, mondta egyszer a nagy Charcot és ezt az igazságot semmire sem lehet jobban alkalmazni, mint a férfigyengeség kezelésére.

Ennélfogva ajánlatos a RETON-kúra, ezen tabletták felfrissítik az idegeket, összetételük olyan, hogy erősítőleg hatnak az egész szervezetre.

A RETON-t a következőképpen kell bevenni: naponta három tablettát, három héten át és azután egy nyolc-tiznapos szünet következik.

Egy RETON-tubus 25 tablettát tartalmaz, azaz egy nyolcnapos kurára elegendő.

A RETON-tabletták használatát mindenki megengedheti magának, mivel leszállított ára tubusonként Lei 98.—

**Köteles magánélnék is megtéríteni
az okozott kárt a köztisztviselő**

Bucureştiből jelentik: Az új közigazgatási törvény értelmében az az adminisztratív tisztviselő, aki törvénytelen uton bármely állampolgárnak anyagi kárt okoz, köteles azt megtéríteni, azonkívül állásától is felfüggesztik.

Heti kirándulások**PÁRISBA**a francia vasútak hivatalos
képviselője által rendezve.

Beiratkozások és információk:

**Organizația Națională
Română de Voiaj și
Turism „Europa“**

Aradon

Bul. Regina Maria 10. szám alatt.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megvalósulás előtt a Bega—Mureş-Maros csatorna megépítésének régi terve

Vlad Victor mérnök nagyjelentőségű tervezete komolyan foglalkoztatja a szakköröket

Timişoara—Temesvárról jelentik: A Bega—Mureş-Maros csatorna építésének terve már több ízben foglalkoztatta a gazdasági szakköröket. Köztudomású, hogy a Mureş—Maros szabályzatlanága következtében az Ardeal—Erdélyt átszelő hatalmas folyó áruszállításra ugyszólván teljesen használhatatlan. Ugyanakkor a nagyszerűen kiépített Bega-csatorna, amely a Banat—Bánságnak valóságos ütőere lett, nem használható ki kellőképpen, miután Ardeal—Erdéllyel nincs összeköttetése. A megépítendő csatorna a két bajon egy csapásra segítene és a Bega segítségével Ardeal—Erdély nyersanyagait olcsó víziúthoz juttatná. Vlad Victor mérnök, a Timişoara—temesvári kereskedelmi és iparkamara elnöke, nagyszabású gazdasági tervet dolgozott ki, amelynek leglényegesebb része a Bega—Mureş-Maros csatorna megépítése. A terv Timişoara—Temesvár jövője szempontjából rendkívüli jelentőségű. A csatorna megépítése következtében ugyanis nemcsak az Ardeal—erdélyi áru találna olcsó utat Belgrád, illetve a Marea Neagră-Fekete-tenger felé, hanem ugyanakkor az aradmegyei és banati fa és gabona a Mureş—Maros, Tisza és Dunărea—Duna folyamokon

át Nyugateurópában új piacokat szerezhetne. A kettős gazdasági körforgalom következtében Timişoara—Temesvár jelentős kikötővárossá fejlődne.

A csatorna létesítése ezenkívül a Mureş—Maros hatalmas víztömegéhez juttatná a Bégát.

Másodpercenként 20 köbméter vizet szállítana a Mureş—Maros és ennek a vízmennyiségnek segítségével a Timişoara—temesvári turbinaművek teljesítőképességét a maiak a háromszorosára lehetne fokozni. A fokozott víz szabályozás következtében végül

kiszárítható volna a Banat északi sarkában lévő mocsárvidék is, amelynek mintegy 800 négyzetkilométeres területét virágzó kert- és konyhakertkulturává alakítanák.

Vlad Victor mérnök rendkívüli jelentőségű tervét szakkörökben általános érdeklődéssel fogadták és kétségtelen, hogy az ország szempontjából örvendetes gazdasági kihatású elgondolás pénzügyi részletkérdéseinek a kidolgozására is hamarosan sor kerül.

Új rendszert léptetnek életbe a behozatali engedélyek kibocsátásánál

A behozatali engedélyek kiosztása jelenleg is folyik és néhány napon belül az összes igényelt behozatali engedélyeket eljuttatják az importőrök-höz. Bucureşti-i jelentés szerint a behozatali engedélyek kiadásánál új rendszert vezetnek be. A konjunkturalási igazgatóság ugyanis arra törekszik, hogy a behozatali engedélyeket feltétlenül az évnegyed első tíz napján adják ki.

Mentesítették

megyei és községi adó alól a gyapotot és a rizst

Bucureştiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium hivatalos miniszteri közleményt bocsátott ki, amellyel nemzeti fontosságú növényeknek minősítette a gyapotot és a rizst, amelyek a törvény értelmében mentesek a megyei és községi adó alól. Ez az intézkedés 1938. április 1-től 1948. április 1-ig bír hatállyal oly termelők számára, akik legalább fél hektárnyi területen termelnek.

Osztrák schillingre nem fogad el kérelmeket a Banca Nationala

Bucureştiből jelentik: A Banca Naţională deviza-bizottsága ma határozatot hozott, mely szerint a jövőben osztrák schilling transzferre vonatkozó kérelmeket nem fogadják el. Hét-főtől kezdve az exportőrök részére sem adnak ki kedvező véleményezést schillingre vonatkozóan és az elszámolásokat márkában fogják eszközölni. A napokban Berlinben ennek a kérdésnek végleges rendezése céljából tárgyalások kezdődnek.

Rendkívül jónak ígérkezik az idei termés

Bucureştiből jelentik: A földművelésügyi minisztériumhoz érkezett legutóbbi vetésjelentések szerint az idei termés rendkívül jónak ígérkezik, miután az időjárás megfelelően feljárt és a föld kelő nedvességét rendelkezik.

Valamennyi bérleti szerződést felülvizsgálat a pénzügyi felügyelőség

Ellenőrző csoportok fogják kutatni valamennyi adókerületnél, hogy nem történtek-e adóeltulakodások.

Bucureştiből jelentik: A pénzügyi felügyelőség elhatározta, hogy széleskörű ellenőrzést gyakorol abból a célból, hogy megállapítsák, hogy nem történtek-e adóügyi csalások. Az esetleges visszaélések felderítésére minden adókerületnél egy-egy pénzügyi felügyelő és tíz könyvelő megbízatást kapott, hogy az 1937-38. pénzügyi év valamennyi tételét ellenőrizzék. A pénzügyi felügyelőség intézkedett az irányban is, hogy valamennyi bérleti szerződést vizsgáljanak felül, amennyiben megállapították, hogy a bérlet összege nem felel meg a valóságnak.

Új árak, árfolyamok

A BUCURESTI ÉRTÉKTÖZSDÉN az árfolyamok csökkenése tovább tartott. A Stabilizarea árfolyama 56 és háromnegyedről 56-ra, a Desvol-tarea árfolyama pedig 56-ról 55-re esett.

BUCURESTI-I HIVATALOS ÁRFOLYAMOK. Az alábbi számok a Banca Naţională eladási árfolyamait tüntetik fel. Zárójelben az árfolyamokat a 38 százalékos felár hozzászámításával közöljük. Francia frank 2.90 (4), angol font 500.50 (690.69), dollár 100.70 (138.97), német márka 39, olasz lira 5.1966 (7.172), holland forint 55.65 (76.80), cseh-korona 3.51 (4.84), zloty 19.05 (26.29), dinár 3.05, pengő 26, osztrák schilling 24.50, svájci frank 23 (31.74).

AZ ARANY ÁRFOLYAMA. A Banca Naţională egy Napoleon-aranyat 886, egy aranyfontot pedig 1118 leiel fizet.

= KÉT SZALLODAT ÉPÍTET BRASOV-BAN AZ ASIGURAREA ROMANEASCA BIZTOSÍTÓ. Az Asigurarea Romanească biztosító intézet az ezévi közgyűlés határozata értelmében 6 százalékos osztalékot fizet részvényeseinek. A biztosító intézet ezévből megkezdte Brasovban a már megvásárolt telken az Aro-Palace és az Aro-Sport Hotel szállodák építését. Az új szállodák felépítése után az intézet ingatlanállományának értéke 300 millió leire emelkedik.

MODERN

és íragott kálók, ebédlők, ariszobák, kombinált szekrények, különböző faazonokban juttányosan kaphatók

Jónás Aladár

butorgyárában

Arad, Str. Consistorului Nr. 42.

Telefon: 2072.

= HATSZAZALÉKOS OSZTALÉKOT FIZET A NEMZETKÖZI FIZETÉSEK BANKJA. A Nemzetközi Fizetések Bankja május 8-án tartotta meg ezévi rendes közgyűlését, amelyen majdnem teljes számban jelentek meg a tagállamok jegybankjainak elnökei és résztvett azon Mitita Constantinescu bankkormányzó is. A közgyűlés határozata a 6 százalékos osztalék fizetését határozta el. A B. I. Z. igazgatóságának jelentése a jelenlegi világgazdasági helyzetet hullámnak mondja. A túltermelés és megakadályozását célzó termelést korlátozó nemzetközi egyezmények — a jelentés szerint — nagyszerűen beváltak és a világgazdasági helyzet szanalását célzó akciókat ilyen irányban kell folytatni. Részletesen foglalkozik a jelentés a Van Zeeland-tervvel, amelyből több javaslatot a B. I. Z. igazgatósága megvalósítandónak mondott ki.

= A LEGFŐBB KARTELLBIZOTTSÁG NEM ENGEDÉLYEZTE A PAPIRÁRAK EMELÉSÉT. A Legfőbb Kartellbizottság legutóbb tartott ülésén foglalkozott azzal a kérdéssel, amelyet a Letea adott be a papírárok 4 százalékos emelésének érdekében. A kérelmet a Kartellbizottság elutasította. A Legfőbb Kartellbizottság legközelebbi ülését május 17-én tartja meg.

= TIZENKÉTSZAZALÉKOS OSZTALÉKOT FIZET A DERMATA. A Dermata Művek, Bőr- és Cipőgyárak Rt., Cluj, az évi közgyűlés határozata értelmében az 1937. évi mérlegben kimutatott 16.927.610 lei tiszta nyereségből részvényenként 60 lei, azaz 12 százalékos osztalékot fizet. A vállalat az osztalékszelvényeket június 1-től kezdődőleg váltja be.

= MESTERSÉGES GYAPJUT GYARTANAK LÉNGYELORSZÁGBAN. Lodzban jelentik: A lengyelországi Lodz mellett vasárnap avatták fel az első lengyelországi mesterséges gyapjúgyárat. A mesterséges gyapjú tejből készítik és az anyag neve lanital.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Rendszeres hajójáratok

Északamerika, Kanada, Középamerika, Kuba-Mexiko, Délamerika, Keletázsia, Ausztrália és Hollandiába

Tengeri utazások

tökéletes üdülést és sok örömet nyújtanak! Földközi-tengeri utazások tavasszal és ősszel, Északi-tengeri és atlanti-szigeti utazások, Nyugatindiai utazások, Világkörüli utazások, Utazások Afrika körül valamint olcsó tengerentúli tanulmányi utazások

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

képviseletének:

Kunstler utazási iroda
Arad, Calea Victoriei 32.
Telefon 10-86.

Az Aradi Közlöny automata-telefonszámai:

Szerkesztőség ... 20-14
Kiadóhivatal... .. 11-51

Hollywoodi pletykák

A filmvilág fővárosa bőségesen ellátja anyaggal a furcsaságok kedvelőit. Köteteket lehetne megőltetni a hollywoodi különös emberekről és különös karrierekről, foglalkozásokról szóló történetekkel. Most is egy szokatlan mesterségű gentleman tevékenységéről számolunk be olvasóinknak. Bőséges fizetéséből fejedelmi módon él Robert E. Hunter, aki egyike a hollywoodi kivételes embereknek: nem köti szerződés egyik mammutvállalathoz sem, valamennyi igénybeveszi és megfizeti szolgáltatásait. Mister Hunter lakcíme és telefonszám-költője. Ha egy filmben címre, vagy telefonra van szükség, hozzá fordulnak, ő mestere az olyan adatok kitárlásának, amelyekből nem származhatik botrány és főleg kártérítési per sem lehet a következménye. Mert tegyük fel, hogy egy hatalmas kalandor-filmben a gangszterek tanyája Csikágóban a Webster-street 57. számú ház első emeletén van. Ha létezik ilyen ucca és ház Csikágóban, ott az első emeleti lakó már keresett is néhány ezer dollár értékű kártérítést, feltétlenül megítéli a bíróság. Vagy a Friskóban lakó hűtlen hölgy telefonszáma 75-8-11 és valóban férjes nő lakásának száma ez, az úgy ekkor is elveszett. Viszont a felvételek lázas munkája közben nincs idő ilyesminek utánanézni. Erre való hát mr. Robert F. Hunter számtalan térképpel, telefonkönyvvel és utikönyvvel felszerelt irodája. A kitudó szakértő jól is végzi feladatát: egyszer történt csak, hogy egy film drámai jelenetében válogatott grombaságokat mondott a hős a 67-41-71. számú telefon gazdájának és kiderült, hogy ez a szám — egy filmvállalat vezérének magántelefonja, aki vonakodott kiegyenlíteni a Hunter által benyújtott borsos számlát.

— **Időjárás, Derült idő, gyenge szél és a hőmérséklet emelkedése várható.**

— **MEGHOSSZABBÍTOTTAK AZ ÁLLAMPOLGÁRSÁGI OKMÁNYOKAT HAMISÍTÓK VIZSGÁLATI FOGSÁGÁT.** Timişoara—Temesvárról jelentik: Tegnap járt le az állampolgársági okmányok hamisításával gyanúsított Ranschburg Dezső és az okmányhamisítási ügy másik két szereplőjének vizsgálati fogsága. A helybeli törvényszék vádtanácsa újból foglalkozott letartóztatásuk ügyével és vizsgálati fogságukat meghosszabbította.

— **EGYHAZZENEI HANGVERSENY A MÁJUSI AJTATOSSÁGON.** A szerdai májusi ajtatósságokon, mint művészi körökben ismeretes, a Szent Antal templomi nagyénekkar egyházzenei hangversenyeikkel hódol a Szűz Anya tiszteletére. A múlt heti szerda esti ajtatósság főérdeklősége az volt, hogy néhai Müttermüller József karnagy emlékére, az elhunyt karnagy kedvenc darabját a három szólamú nőikarra írt Marchetti Ave Mária-ját adták elő, valamint Müttermüller József Tantum ergo-ját. A holnap szerdai estén Haydn: Ave verum-ját azután Várfalvy Elza szoprán énekesnő Louis Saar — Ave Mária-ját adja elő Karácsonyi István karnagy orgonakíséretével, Burgmüller: Tantum ergo — után befejező darabként a minorita P. Borróni multszázadbeli assisi karnagy vegyes karra írt Tota pulchra-ját éneklő az énekkar Karácsonyi István vezetésével és Kaletzky Vilma orgona kíséretével.

— **AZ ARADI KERESKEDELMI TESTÜLET KÖZGYÜLÉSE.** Az Aradi Kereskedelmi Testület évi rendes közgyűlését f. é. május 29-én délelőtt 11 órai kezdéssel tartja meg az egyesület nagytermében, Bulv. Regina Maria 13. szám alatt II. lépcső, I. emelet. A tag urakat tisztelettel meghívom erre a közgyűlésre. Napirend: Elnöki megnyitó, évi jelentés, zárszámadás, költségvetés és kellő időben beadott indítványok. Kérem az összes tag urak megjelenését. Domán Sándor-elnök.

— **KORNIS ÖDÖN** ravatalára szánt koszorúmegváltás címen a Szeretetház javára az alatti adományok folytak be: Dr. Fischer Jenő 300, Székely Vilmos 100 lei.

Esak a Cadum szappan ennyire tiszta és kiadós

Sokáig tart, bőséges a habja, a bőrt jól tisztítja. Olyan szappan, amelyről joggal lehet mondani, hogy higiénikus, védi az epidermiszt, bársonyossá és széppé teszi.

CADUM SZAPPAN

— **RENDŐRSÉGI HIREK.** Az elmúlt éjszaka folyamán betörő járt Berar Dusan aradi lakos Hector-uccában levő lakásán. A kellemetlen látogatók különböző értékes holmit zsákmányoltak. Meglop-ták Vagyán Pál Horia-ucca 3. szám alatti lakost is, akitől egy ismeretlen férfi több asztalos-szerszámot vitt el.

— **FELNER ADOLF NÉ** ravatalára szánt koszorúmegváltás címen Guttman Aladár 300, Ró-zenczweig József 100, Szegő László 100, Karpelesz Zsiga 100, Glesinger Jenő 100, Kabos Károly 100 leit adományozott a Szeretetház javára.

Imprimé ujdonságok már 88 leiért, crepe-dechin lei 72 stb. az ujonnan megnyit

TEXTIL A. B. C.

divatruházában

ARAD, B. v. Regele Ferdinand

a lutheránus templommal szemben

— **KEDVEZMÉNYES UTAZÁS A PODGORIA-HEGYALJÁRA.** A Podgoria-hegyaljai vilamos vasút igazgatósága közli, hogy folyó hó 21-től kezdődőleg visszavonásig, minden szombaton és vasárnapon, a Podgoria—Hegyaljára utazók részére kedvezményes áru weekend- és kiránduló-jegyeket ad ki. A weekend-jegyek árai: Aradról Ghioroc, Miniş, Pauliş, Baraţca és Covasintig (5 zóna) II. o. 62.—, III. o. 47.—, Livada, Poala Muntelui, Siria, Cladova és Radnaig (6 zóna) II. o. 72.— lei, III. o. 57.—, Galşa, Măscu és Păncotaig (7 zóna) II. o. 77.—, III. o. 62.— lei. Ezen jegyek szombatoként a 11 óra 30 perckor induló vonattól vasárnap a 14 óra 30 perckor induló vonatig adatk ki Arad állomás jegypénztáránál és a visszajövetelhez hétfőn, vagy ha ez ünnepnap, az ezt követő nap 12 órájáig érvényesek. A kiránduló jegyek árai: Az 5-ik zónában II. o. 57.—, III. o. 42.—, a 6-ik zónában II. o. 67.—, III. o. 52.— végül a 7-ik zónában II. o. 72.—, III. o. 57.— lei. Ezen jegyeket Arad állomás-pénztára vasárnapoként az első vonattól a 14 óra 30 perckor induló vonatig szolgáltatja ki és a visszautazáshoz mindenkor csak a kiszolgáltató napján érvényesek.

— **A FEJFÁJÁS ÉS A MIGRÉN,** akkor, ha ezek a bélműködés és a gyomoremésztés zavaraiából erednek, gyakran már egy kis pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz használata után is megszűnnek. Kérdezze meg orvosát.

Utlevélhivatal Afrikában

A tisztviselő (írja): Hala fekete, arca rendes, különös ismertetőjele nincsen.

— **RÓMAI KATOLIKUS ISKOLALATOGATAS ARADON.** Lengyel István Pecica—pécskal római katolikus plébános Aradra érkezett, hogy a katolikus elemi iskolák hitoktatását ellenőrizze. Látogatásai alkalmával elismerését fejezte ki a tanszemélyzetnek az iskolás gyerekek kitünő oktatásáért. Lengyel István szombaton fejezi be látogatásait. — Az egyházmegye világi segédtanfelügyelője Etienne József ugyancsak most ellenőrzi a világi tantárgyak tanítását. A tanfelügyelői látogatás alkalmával dr. Lakatos Ottó plébános az iskolafentartó képviselőtében jelent meg. Etienne József ellenőrző körútja alkalmával ugyancsak meleg szavakkal fejezte ki elismerését.

— **KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK SEGÉLYZŐ INTÉZETE.** Oradea—Nagyváradról jelentik: A kereskedelmi és iparkamara tanácsa kereskedők és iparosok számára létesítendő kölcsönző és segélyező intézet alapításával foglalkozik. Terv szerint a kamara egyelőre kétmillió kölcsönt vesz fel e célból s Traian Neagu tanácsstag kijelentette, hogy első lépés lesz ez a kereskedelem és ipar nacionalizálására. A kamara vezetősége bizottságot küldött ki alapszabályok kidolgozására.

— **Dr. Pollák István** orvosi rendelőjét, Grădiste, Str. Budai Deleanu 2. sz. alá helyezte.

— **BELEHAJTOTT A GÉPKOCSI EGY KÉTLÓVAS SZEKEREBE.** Horváth Ferenc Oituz-ucca 75. szám alatti lakos bejelentette az aradi rendőrségen, hogy a Radnei uton, a villanygyár előtt 131-es rendszámú Deva—dévai autó behajtott kétlovas szekerebe és azt felborította. Rajta kívül a kocsin ült felesége is, aki a baleset következtében sérüléseket szenvedett. A közlekedési baleset ügyében a rendőrség vizsgálatot indított.

— **SZERENCSES SZÁMOK.** Az osztálysorsjáték május 15-iki húzásán a következő sorsjegyek nyertek: 1 millió leit nyert: 45960, 400 ezer leit nyert: 65886, 200 ezer leit nyert: 38745, 100 ezer leit nyert: 37892, 17040, 50 ezer leit nyert: 68787, 64328, 26509, 43658, 25 ezer leit: 20371, 15198, 5969, 27827, 39300, 15 ezer leit: 32996, 18985, 60922, 58344, 42677, 45308, 39272, 23105, 9687, 22877, 39594, 27470, 40129, 53201, 3728, 4413, 4605, 62638, 41494, 49839, 56863, 37068, 15739, 20415, 57592, 58145, 45822, 5742, 26, 10224, 67852, 14421, 36636, 38008, 5435, 66229. Végül a 5000 leies nyereményeken felül egyenként 912 leit nyertek a: 00, 59, 26, 28 és 90 végződésű főszorsjegyek. Melléksorsjegyek: 1 millió leit nyert: 183256, 200 ezer leit nyert: 145946, 192005, 100 ezer leit nyert: 312608, 315303, 50 ezer leit nyert: 131381, 274169, 67307, 170664, 10 ezer leit nyert: 202099, 217484, 170038, 221216, 203644, 287948, 533071, 278509, 371862, 221574, 362883, 156447, 292789, 377758, 358404, 165680, 254383, 336508, 188979, 143983. Végül az ötezer leies nyereményeken felül egyenként 228 leit nyertek a 946, 313, 150, 993, 612, 170, 795, 634, 095, 915 végződésű melléksorsjegyek.

Pausal
fürdőbonok
a cseh-zlovákiai fürdőhelyekre

WAGONS-LITS//COOK
Menetjegyirodában, Arad,
Minorita-palota.

Rádióműsor:

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, MÁJUS 18.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezeken. (Részletek a következő szerzők műveiből: Boieldieu, Lehár, Fetras, Offenbach, Ponchielli). Utána: háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny gramofonlemezeken. 14.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 14.30: A déli hangverseny folytatása. 15.20: Közlemények. A nap visszhangja. 18.45: Román gyermekek válasza a gall föld gyermekei számára. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Könyv- és folyóiratszemle. 19.15: Zenetörténeti előadás. Bach, Mozart, Haydn műveinek ismertetése. Közreműködnek: V. Jianu, M. Teodorescu, Rosl Baumann-Rădulescu (ének). 20.20: Silvia Tiron és George Ștefănescu énekszámai. I. Bécsi dalok (Strauss Joh., Lehár, Jacobi). II. Olasz dalok. 21.05: Felolvasás. 21.20: Richard Strauss lemezei. 22.10: Szórakoztató vidám gramofonlemezek. 22.30: Hírek, sport. 22.45: Étermi zene. 23.45: Hírek a külföldre franciául és németül.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Pázmány Péter és az eucharisztia. (Felolvasás). 11.45: Hogyan készül a műmárvány? (Felolvasás). 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Az I. honvédelmi gyalogezred zenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Kiss Lajos és cigányzenekara játszik. 16: Arfolyamhírek, piaci árak, élmiszerárak. 17.15: A rádió diák-felőrája. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Götterichné Voigt Gizella zongorázik.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Özv. Fekete Gyuláné családja nevében is, ezúton köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik áldott emlékü férje elhunytá alkalmával együttérzésüknek szóval, írásban, vagy virágküldeményel adtak kifejezést.

18.30: A szabadidő felhasználása külföldön és nálunk. 19: Táncklemezek. Közben 19.20—19.22: Helyes magyarság. 19.50: Író és politikus a londoni kávéházban. Ráth-Végh István előadása. 20.20: Az Operaház előadásának közvetítése. Strauss R.: „Rózsalovag“ Az I. felv. után kb. 21.40: A rádió külügyi negyedórája. A II. felv. után kb. 23: Hírek, időjárásjelentés, Az előadás után 0.15: Hírek angol nyelven. 0.20: Hírek francia nyelven. 0.25: Jazzzenekar.

Budapest II. 19.15—19.40: Olasz nyelvoktatás. 19.45—20.25: Táncklemezek. 20.30—20.55: Rengeg indián szót ismerünk. 21—22.50: A rádió szalonzenekara. 22.55: Időjárásjelentés.

CSÜTÖRTÖK, MÁJUS 19.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny hanglemezeken; háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: A Jean Sibiceanu-zenekar déli hangversenye. 14.15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.20: Közlemények, időszerű külföldi és rádióhírek. RR: 18: Gyermekek órája. RB: 18.15—19: Európa rugby-bajnokságának keretében a Románia—Németország mérkőzés második félidejének a közvetítése a Principele Carol stadionból. RR, RB: 19: Időjelzés, időjelzés. 19.02: A „Columbia“ jazz-zenekar műsora. Vezényel: Mihail Daia, énekel Nicu Stoenescu. RR: 20.15—20.40: Román zene hanglemezek. RB: Kamarazene. RR, RB: 20.40: Földrajzi helyreigazitások a román történelemben. Ion Conea előadása. 20.55: A rádiózenekar szimfónikus zenekara. Vezényel: Th. Rogalski. 21.50: A középiskola szerepe a román életben és művelődésben. Prof. Ion Zamfirescu előadása. 22.05: A szimfónikus hangverseny folytatása. 22.30: Hírek, sport. 22.45: A „Ion Fazla“ mandolinzenekar hangversenye. 23.20: Esti hangverseny hanglemezek. Modern táncok. 23.45: Hírek a külföld számára francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Százéves a francia dégenlégió. (Felolvasás). 11.45: Az ipar jelentősége a mezőgazdaság szempontjából. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. 13.05: Marik Irén zongorázik, Pusztai Sándor énekel zongorakísérettel. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmi-

szérarak. 17.15: A háztartás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Angol tréfák. 18.20: Ismeretlen, vagy elfelejtett régi magyar zeneművek. Közreműködik az Operaház tagjaiból alakult zenekar, Dohnányi Ernő vezényletével. A műveket ismerteti Papp Viktor. 19.45: Kertészeti időszerű tanácsadó. 20: Nótás üzenetek. Spur Endre dr. előadása. Közreműködik Pertis Pali és cigányzenekara. 20.55: Helyes magyarság. 21: A Jézusfaragó ember. Havasi színjáték három felvonásban. Irta: Nyiró József. Utána kb. 22.30: Hírek, időjárásjelentés. 22.55: A rádió szalonzenekara. 0.10: A 2. honvédelmi gyalogezred zenekara.

Budapest II. 19.45—19.55: Cigányzene. 20—20.25: Angol nyelvoktatás. 20.30—20.55: A szerencse eltűnik. 21—21.20: Hírek. 21.25—22.30: Hanglemezek.

Nem bánnak rosszul a fe ügyelet alatt álló egyénekkel

Iorga tanár válasza az Internáltak hozzátartozóinak.

Bucurestiből jelentik: A Iorga Nicolae szerkesztésében megjelenő Neamul Romanesc a következő cikket közli:

Iorga Nicolae professzor nem válaszolt azokra a levelekre, amelyeket névtelenül intéztek hozzá és névtelenül akarták durva sértésekkel illetni. Egyes levelekben arról tesznek említést, hogy azok, akik az államrend elleni cselekmény miatt letartóztatásban vannak, túlszigoru bánásmódban részesülnek és kérik a professzort, hogy a bánásmód enyhítése érdekében járjon közre. A kényszerlakhelyeken lévő, felügyelet alatt álló egyéneket hozzátartozók ezután is meglátogathatják, beszélhetnek velük, így tehát a Iorga professzorhoz intézett levelekben lévő panaszok minden alapot nélkülöznek.

— AKINEK A VÉRNYOMÁSA MAGAS ÉS SZIVMŰKÖDÉSE RENDETLEN, úgy érhet el erőlködés nélkül megfelelő könnyű székelést, ha reggel éhgyomorrra egy kis pohár természetes „FERENC JÓZSEF“ keserűvizet iszik. Kérdezze meg orvosát.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szóig csupán** :: szó 2 lei

LEVELEZÉS

„Viszlaz“ levelet ledennem vettem kézhez, 8-kor várom szerdán, Érdek nélküli.

HÁZASSÁG

Szeretnék egy 50—58 év körüli asszonnyal megismerkedni, kinek szerény vagyona is van, akit majd feleségül is vennék. Leveleket a kiadóhivatal továbbít. „Tavaszi“ jelgére. 3490

ALKALMAZÁS

Megbízható mindenest keresek azonnalra, vagy 1-ére. Cim a kiadóban. 3470

Bauogos segédet elsőrangú munkást felvesz Holló, Str. Mehanu. 3544

Junge Lehrerin Wüenarin mit hebräischen und rumänischen Sprachkenntnissen geht als Erzieherin zu Kindern über 3 Jahre. Unter 150C Administration. 3551

AS

Földszinten 4 szoba három összkomfortos, modern lakás augusztus 1-re kiadó Str. Goldis 9. 3542

Egy esetleg 2 fiatal ember butorozott szobát teljes ellátással keres. Cim a kiadóban.

P. Avram Iancu sarkán, 10 métercs hosszú alkovesz szoba, előszobás, fürdőszobás, lakásnak vagy irodának azonnalra is kiadó. Ugyanott kitűnő állapotban íróasztal eladó. 3534

Magánháiban árszükségleti-egjéjratu uccai szoba butorozva vagy butor nélkül kiadó. Cim a kiadóban. 3546

Száraz világos pinceszobák raktárnak vagy műhelynek kiadó. Bővebbet a házban, Daubner cukrászdában. 3550

VÉTFEL-ELADÁS

Nagy ebédlőszőnyeg eladó Str. Eminescu 29. 3541

ÍRÓASZTALOKAT, modernet, keveset használtak megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek.

Fenyvásoló készülék 86×56 cm, 2 szimpla szobafűtés, dupla ablak eladó Calea Aurel Vlaicu 137. 3540

Eladó egy nagy napvédő rolló vas szerkezet. Érdeklődni dr. Waldmann Str. Alexandri 7. 3548

Márvánnyal belet rajtos teljesen új jégsekély olcsón eladó, Eminescu 29. szám. 3543

Alfakannát megvételre keresek. Str. Numa Pompiliu 57. 3547

Eladók:

Modern tüllfüggöny (stor), tüll asztalterítők, ecrü és fekete tüll terítők filc-applikációval, nippalávalók diványpárnák és egyéb kézimunkák. FEKETE, Strada Coșbuc 34

Zongoraszek parafázott, darabja lei 400. Körfofel lei 400. Összecsukható vaságy lei 350, fehér vaságy lei 1000 fehér szekrény 500, varrógép 1500, félháló 3000, regények köve lei 15 drbjá, irodai karosszék 300, villanycsillárok 700. Tempo bizom, üzlet, Fischer Eliz-palota, Arad.

Modern, vadonatúj francia díó hálószoba

szolid faragással asztalosnál jutányosan eladó. Bul. Eroului Necunoseut 27., az Aradul Nou-i villasorban, a Kemerle-fűszerüzlettel szemben.

Tiszta, mosott rongyot

gépek tisztítására kisebb tételeben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KÜLÖNFÉLÉK

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ócska butorokat, ruhaneműeket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulatúrapipt, ócskavasat, padlásholtmit, — Vásárolok lakásban es padláson heverő bármilyenmü felesleges holmit, lim-lomot stb Vidékre is megyek. Cimeket lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra házhöz jövök. Gojdu-ucca 5.

Steiner Sándor.

Telefon 26-15. Telefon 26-15.

Modern sötét dióhálók, topolyahálók, ebédlők, osillárok. úri szobaberendezés, recanier, antik ülögarnitúrák olcsón és nagy választékban.

Zalogkölcsonöket

közvetítünk a timisoarai zálogházba, előleget nyújtunk. Hosszatbbitást olcsón vállalunk.

TEMPO bizományi üzlet, Fischer Eliz-palota.

November 1-re

keresek háromszobás modern lakást a város központjában. Cimem és telefonszámom a kiadóban. 3590

Ideiglenesen nyomtatott az „ARADI UJSÁG“ nyomdájában.

Felelős kiadó: NEMEDY GÁBOR